

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN-HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 119

CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, JUNE 18, 1952

LETO LIII — VOL. LIII

Sovjetska jet-letala so nad Baltiskim morjem sestrelila iz zraka veliko švedsko letalo

Letalo je iskalo posadko drugega letala, ki so ga sovjetski letalci že prej sestrelili. — Kar so bili nekdanji piratje na morju, to so zdaj sovjetski letalci v zraku.

STOCKHOLM, Švedska. — Ljudska množica je v ponedeljek obmetavala s kamenjem poslopje sovjetskega poslanstva v tem mestu, ker so sovjetska jet-letala sestrelila nad Baltiskim morjem iz zraka neko švedsko letalo, ki je iskalo letalce drugega švedskega letala, katero je bilo že pred tem sestreljeno.

Pred sovjetsko ambasado so bile poklicane policijske rezerve, da so pomagale policiji, ki je bila že prej tam, držati množico v šahu.

Vlada se je sestala k nujnosti, na kateri je sprejela protest proti Sovjetski zvezi, katere letala so sestrelila iz zraka neoboroženo švedsko letalo.

Sedem letalcev sestreljenega letala je vzela na krov nemška motorna ladja Muensterland ter jih pripeljala v mesto Hanko na Finskem. Dva izmed teh letalcev sta bila ranjena v roke od krogel sovjetskih strojníc.

Kapitan Sven Goesta Toerngren, 34-letni poveljnik na sestreljenem letalu, je izjavil, da je bilo letalo ob času napada daleč od sovjetskih teritorialnih voda. "Sovjetska letala so nenadoma planila na nas ter nas pričela obstreljevati s svojimi strojnícami", je rekel kapitan. "Njihova jet-letala, ki so bila mnogo okretnejša in hitrejša od našega velikega letala, so nas obletavala ter nas šestkrat napadla. Ko smo padli na vodo, je eno sovjetsko letalo pričelo obstreljevati rep našega letala, da na noben način ne bi mogli več vzleteti."

Švedski premier Erlander je poklical sovjetskega ambasadorja Konstantina Radionova, da mu izroči svoj protest. Ko je bil Rodionov na poti v vladno palačo, ga je obkolila skupina razjarjenih mož, ki je kričala: — "Čakaj, hudič! Bomo že pozneje opravili s teboj!"

GRADUANTINJA

Miss Anna Luzar, hčerka splošno znanih Mrs. Anne Luzar in pokojnega Antona Luzarja, 18006 Nottingham Rd., je graduirala na Ursuline kolegiju. Postala bo Bachelor of Science in Dietetics. Prihodnji mesec se poda v Good Samaritan bolnišnico v Cincinnati, kjer bo nastopila — "internship." Čestitamo!

Ustavitev dela pri Lempco Products Inc., v Clevelandu, O.

Zaradi jeklarskega štrajka in pomanjkanja surovin bo odpuščenih 500 delavcev.

CLEVELAND. — S tem, da bodo "postrgali dno", bo Lempco Products Inc., tovarni omogočeno izdelovati izstrelke za močnarje do petka, kakor je izjavil James Strnad, Jr. podpredsednik te družbe. Nato pa bo obrambna proizvodnja ustavljena in 500 delavcev bo odpuščenih, ker zaradi jeklarskega štrajka ni več na razpolago potrebnega jekla.

Strnad je dejal: "Doslej smo delali z vso naglico, a nihče ne more pričakovati, da se bo izlivali proizvodnje pri enih vrtilnih ven, če istočasno ne prihajajo skozi druga vrata notri potrebne surovine".

Lempco tovarna se nahaja na 5409 Dunham Rd., Bedford, O.

Gen. Ridgway v Rimu, kjer ni bilo rdečih demonstracij

Komunisti niso uspeli s svojimi demonstracijami proti amer. generalu Ridgwayu.

RIM. — Tukaj je bilo aretiranih nad 500 komunistov, ki so nameravali demonstrirati proti prihodu gen. Ridgwaya v Rim. Vsa njihova prizadevanja pa so bila vprizorjena v majhnih skupinah, in demonstranti so se takoj razpršili, čim je nastopila policija.

General Ridgway je obiskal ital. predsednika Luigi Finadila in premierja de Gasperi.

Policija v Rimu je vdrla v neke komunistični urad, kjer je zaplenila knjige, dokumente in propagando. Več sto rdečih agitatorjev je bilo aretiranih tudi po drugih italijanskih mestih.

Smola v družini

FORT WORTH, Tex. — Pet članov družine Thomasa Westa je bilo v dveh nesrečah v manj kot 30 minutah. Najprej je Westov avto zadelo neko drugo vozilo, nato pa je bil zadet avtomobil, s katerim je neki avtomobilist peljal ranjene člane Westove rodbine v bolnišnico.

Zbornica poslancev je odobrila višjo soc. zavarovalnino

Maksimalna vsota izplačil eni družini bi bila zvišana od \$150 na \$168,75.

WASHINGTON. — Zbornica poslancev je v ponedeljek dejansko zakričala svojo odobritev predlogi, da se zviša najmanj za \$5 na mesec vsota 4.500.000 Amerikancem, ki dobivajo od vlade socialno zavarovalnino. Dejanski sprejem predloge je bil začasno blokiran od kongresnika Forda, republikanca iz Michigana, ki je ugovarjal, češ da ni dovolj kongresnikov navzočih, da bi postala njihova odobritev polnomočna in veljavna. Speaker Rayburn je nato odločil, da se ima naslednjega dne vršiti polmensko glasovanje.

Na podlagi te predloge bi se zvišala plačila minimalne socialne zavarovalnine od \$20 na \$25. Maksimalna vsota, ki bi se jo lahko plačalo eni družini, bi se zvišala od \$150 na \$168,75 na mesec. Senat še ni glasoval o tej predlogi.

Osebe, ki bodo šele stopile v pokoj, bi dobile k sedanjim vsoti še dodatnih \$5, poleg tega pa bi bila proporcionalna zvišanja tudi za njih žene, vdove, otroke in druge, ki so upravičeni do te zavarovalnine.

Vzorno prebivalstvo

ISTANBUL, Turčija. V kraju Karaklic v Turčiji ni imel že 96 let noben prebivalec opravka s sodiščem, niti kot priča ne. Karaklic je vas, ki šteje 456 prebivalcev.

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON. — Iz Bele hiše naznanjajo, da je zaznamovati "zraten napredek" v prizadevanju, da se odpre nekaj jeklarn za izdelovanje najbolj potrebnega jekla za obrambo.

WASHINGTON. — Zbornica poslancev, ki se zaveda, da je letos volilno leto, je z 260 glasovi proti 22 odglasovala zvišanje starostne zavarovalnine za \$5 na mesec.

CLEVELAND. — V okrožju McCracken-Lee Rd. bodo zgradili stanovanjske hiše z zmerno najemnino za 850 do 900 družin.

WASHINGTON. — V distriktu Columbia je dobil dosedaj demokratski preds. kandidat W. Averell Harriman 2120 glasov, senator Kefauver pa 737.

STOCKHOLM, Švedska. — Sovjetji pravi, da je veliko švedsko letalo, ki je iskalo posadko drugega letala, prvo streljalo na sovjetska jet-letala. Če kaj, je ta trditev še bolj razjarila švedsko vlado in švedsko javno mnenje.

BERLIN. — Komunistični oblastniki Vzhodne Nemčije so naredili osnove zakonov za obvezno vojaško dolžnost, ki predvidevajo formiranje 375.000 mož močne vzhodno-nemške armade.

OTOK KOJE. — Danes je kakih 300 nekomunističnih ujetnikov pri premeščanju iz enega taborišča v drugega, planilo iz vrst ujetnikov za zaščitni krog bajonetov ameriškega vojaštva, kjer so bili varni pred svojimi komunističnimi tovariši.

"MR. EISENHOWER" — General Eisenhower je slekel vojaško suknjo in si nadel civilno obleko. Na sliki ga vidimo, ko počiva, utrujen od številnih konferenc in sestankov s politiki in delegati za konvencijo republikancev v Chicagu.

EISENHOWER ODKLANJA GENERALA M'ARTHURJA

Če bo izvoljen, ga ne bo vzel v svoj kabinet. — Odlučna obramba generala Bradley-a.

(Ker vlada veliko zanimanje za republikanskega preds. kandidata Eisenhowerja, ki se s Taftom vred poteguje za predsedniško nominacijo, zato objavljamo sledeče daljše poročilo o njegovih nazorih. Tega ne storimo kot morda njegovi somišljeniki ali podporniki njegove kandidature, temveč zgolj kot častnikarji in informatorji naših čitatelev. Prav tako bi in bomo še poročali o dejanjih in nehanjih demokratskih preds. kandidatov ki jih je več, o katerih pa ni sedaj posebnih poročil. Toliko v blagohotno pojasnilo, da si ne bo naših poročil kdo napačno tolmačil. Ured.)

DETROIT. — Dwight Eisenhower je dal tukaj jasno razumeti, da ne bi poklical generala MacArthurja v svoj kabinet, če bi bil nominiran in izvoljen za predsednika. — Senator Taft pa je dal od svoje strani razumeti, da bi dal, če bi bil nominiran in izvoljen, gen. MacArthurju visok položaj v svojem kabinetu. Dalje je senator Taft rekel, da bi odpravil zdr. načelnike generalnih štabov, ki jim načeljuje general Omar Bradley, ker nima "zaupanja v njihovo presojo".

Ko so častnikarji vprašali gen. Eisenhowerja, če bi on pritegnil vojaške častnike v svojo administracijo, je le-ta odgovoril: "Čemu? Jaz mislim, da sam lahko reprezentiram dovolj vojaštva, ne da bi še dodatne vojaške ljudi klical v svoj kabinet." Nato je dodal, da nikakor ni proti aktivnosti vojaških ljudi v vladi, ako so slednji "izstopili iz aktivne vojaške službe". Poudaril je, da je on stopil v pokoj in se odpovedal svoji plači, ki mu je šla kot generalu petih zvezd, dočim je MacArthur še vedno na aktivni listi, čeprav nima z aktivno službo nikakega opravka.

V obrambo gen. Bradley-a je Eisenhower dejal, da se je tekom vse druge svetovne vojne tako zanašal nanj kot "na svojo lastno desno roko" in da ne pozna nikogar, ki bi bil bolj vdan svoji domovini kakor je on.

Vprašan, kakšno je njegovo mnenje z ozirom na imenovanje ameriškega ambasadorja v Vatikanu, je Eisenhower odgovoril, da je njegovo fundamentalno mnenje, da si Zed. države ne smejo nikoli nikjer zapreti vrat pred stiki, od katerih bi imele gotove prednosti. Toda, je dodal, imenovanje ambasadorja je stvar, ki zahteva popolno soglasje med predsednikom in kongresom, tako da končno "je le javno mnenje tisto, ki odloča o tem vprašanju".

Eisenhower je tudi zagovarjal znižanje starosti za volilno pravico od 21 na 18 let, češ "če so 18-letniki dovolj stari, da se gredo vojskovat, so tudi dovolj stari, da gredo volit."

Albin Resnik, sin Mr. in Mrs. Jakoba in Jennie Resnik, 3599 E. 81 St., je priletel z Japonskega, kjer je pri vojakih, obiskat svojo bolno sestro. Na dopustu bo ostal en mesec.

Novorojenček. — Zakoncem Francu in Margaret Dejak, roj. Žagar, doma iz škofje Loke na Gorenjskem, stanujočima na 15016 Hale Ave., se je rodil prvi otrok. S tem sta postala Marija in Jože Žagar petič stari če in stara mati, Angela Dejak pa prvič. Čestitamo!

Na obisku. — Rev. Lofte Strle je prišel na obisk k svojim sorodnikom Mr. in Mrs. John Krašovec, 925 E. 72 St., in prosil svoje prijatelje, naj mu ne pišejo več na naslov v New Mexico. Dobrodošeli!

Naj bi skoraj okreval. — Peter Dolina, 19421 Chickasaw Ave., že dalj časa boleha na svojem domu. Prijatelji in znanci mu je dali naglega okrevanja.

Popravek. — V večeršnjem poročilu o smrti Ane Fortuna se je vrnila ne ljuba pomota, ki jo s tem popravljamo. Njen prvi mož je bil Ignaz Baznik in ne Blatnik, kot smo včeraj pomotoma zapisali. Umrli je leta 1921.

Gesta gospodarja. — ASSOCIATED PRESS poroča, da je bila med starimi Anglo-Saksi navada, da je dobil ženin od nevestinega očeta čevljev, s katerim je udaril nevesto po glavi ter ji tako pokazal, kdo bo gospodar.

Ljubezen gre skozi želodec. — Robert Brusi, 51 let stari ovčar, je zabol svojo ženo, ker mu je pripravila prepričilo kosilo. Kosilo je obstojalo "samo" iz kosa mesa in šestih jajc. . .

Če se zgodi nesreča, vam ne more nihče pomagati, če se niste držali prometnih predpisov.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Za vroče dni—

Northeast Appliance & Furniture Co., 22530 Lake Shore Blvd. ima na razpolago vsakovrstne ventilatorje, ki vam naglo ohladi stanovanje v teh vročih dneh. Berite oglasi!

Kdo je našel očala—

Pri nedeljski prireditvi Lige v SND na St. Clair Ave., je nekdo izgubil očala, po vsej verjetnosti na balkonu. Kdor jih je našel, naj sporoči v našem uredništvu.

Deveta obletnica—

V petek ob 8:30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokoj. Louis Hlad v spomin 9. obletnice njegove smrti.

K molitvi—

Članice društva Sv. Ane št. 150 KSKJ so vabljene nocoj ob 7. v cerkev sv. Lovrenca k molitvi za umrlo Anno Fortuna, jutri naj se pa udeležijo pogreba.

V bolnišnico—

Mrs. Frances Fabec, 21232 Nauman Ave., Euclid, O., je bila prepeljana v Charity bolnišnico na operacijo. Prijatelji so vabljeni, da jo pridejo obiskat. Leži v sobi št. 203. Obiski so dovoljeni od 2:30 do 3:30 popoldne in od 7:30 do 8:30 zvečer.

Rojenice—

Mr. in Mrs. Albert Vidmar, 6312 Carl Ave., se je rodil 2. junija sinko, ki je dobil ime po obeh sedaj že pokojnih starih očetih — Joseph Antrony. Mrs. Vidmar s Carl Ave., je postala s tem 12krat stara mati, prav tako tudi Mrs. Jennie Strnad z E. 51 St.

Na dopustu—

Albin Resnik, sin Mr. in Mrs. Jakoba in Jennie Resnik, 3599 E. 81 St., je priletel z Japonskega, kjer je pri vojakih, obiskat svojo bolno sestro. Na dopustu bo ostal en mesec.

Novorojenček. —

Zakoncem Francu in Margaret Dejak, roj. Žagar, doma iz škofje Loke na Gorenjskem, stanujočima na 15016 Hale Ave., se je rodil prvi otrok. S tem sta postala Marija in Jože Žagar petič stari če in stara mati, Angela Dejak pa prvič. Čestitamo!

Na obisku—

Rev. Lofte Strle je prišel na obisk k svojim sorodnikom Mr. in Mrs. John Krašovec, 925 E. 72 St., in prosil svoje prijatelje, naj mu ne pišejo več na naslov v New Mexico. Dobrodošeli!

Naj bi skoraj okreval. —

Peter Dolina, 19421 Chickasaw Ave., že dalj časa boleha na svojem domu. Prijatelji in znanci mu je dali naglega okrevanja.

Popravek. —

V večeršnjem poročilu o smrti Ane Fortuna se je vrnila ne ljuba pomota, ki jo s tem popravljamo. Njen prvi mož je bil Ignaz Baznik in ne Blatnik, kot smo včeraj pomotoma zapisali. Umrli je leta 1921.

Gesta gospodarja

ASSOCIATED PRESS poroča, da je bila med starimi Anglo-Saksi navada, da je dobil ženin od nevestinega očeta čevljev, s katerim je udaril nevesto po glavi ter ji tako pokazal, kdo bo gospodar.

Ljubezen gre skozi želodec

BAUVAIS, Francija. — Robert Brusi, 51 let stari ovčar, je zabol svojo ženo, ker mu je pripravila prepričilo kosilo. Kosilo je obstojalo "samo" iz kosa mesa in šestih jajc. . .

Vremenski
prerok
pravi:

Danes jasno, hladneje in ne tako soparno, jasno in znošno ponoči.

Važni dnevi svetovne zgodovine

Dne 18. junija 1813 je bila Napoleonova armada premagana pri Waterloo.

6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0623 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 119 Wed., June 18, 1952

Tito govori - neresnico

V listu smo že pisali o Titovem življenjepisju v ameriškem magazinu "Life," ki je bil priobčen na podlagi Titovega lastnega pripovedovanja pod naslovom "Tito speaks — Tito govori." Ta magazin bi bil moral k naslovu pripisati le še besedico "neresnico," pa bi bilo vse v redu. V svojem pripovedovanju je namreč Tito nanizal dokaj prav finih ocirkov komunistične lažnjivosti. Poglejmo samo nekatere!

V "Life" z dne 28. aprila na strani 70. pripoveduje Tito o neki konferenci slovenske komunistične partije, ki se je vršila leta 1934, tako le: "Konferenca se je vršila v poletnem gradiču ljubljanskega škofa dr. Rožmana. Upravitelj tega posestva je bil škofov polbrat, ki je bil naš simpatizer, čeprav ni bil komunist in ni maral svojega sorodnika — škofa. Škof je bil odsoten in mi smo imeli za 48 ur na razpolago ta prostor. Tam nas je bilo kakih 25 oseb. Imeli smo seje v veliki dvorani in škofov oskrbnik nam je stregel na škofovih krožnikih in je pri tem zabavljaj čez svojega brata in ga napadal."

Za "Life" Tito ni točno povedal, na katerem škofovem posestvu se je vršil ta sestanek slovenske komunistične stranke. Zadnje dni pa je izšla knjiga Luisa Adamiča, ki jo je pisal in še ne dokončal pred svojim samomorom in ki nosi naslov "The Eagle and the Roots." Vsa ta knjiga je dejansko zelo premetena propaganda za jugoslovansko komunistično partijo na način, ki prija Amerikancem. V tej knjigi piše Adamič na strani 367. in 368. kar mu je pravil tovariš Edvard Kardelj, da je imel Jože Broz — Tito — ob svojem povratku z Dunaja v poletju l. 1934. konferenco s slovensko K. P. in da se je ta vršila v poletnem gradiču ljubljanskega škofa dr. Rožmana v Medvodah, oziroma v Goričanih. Kardelj je tudi pravil Adamiču:

"Škofov polbrat, ki ni maral za svojega brata, je bil oskrbnik, tega je pregovoril vrtnar, naš človek, komunist, da nam je prepustil gradič na razpolago. Tovariš Broz se je zelo zabaval nad tem, sorodnik škofa Rožmana pa je vse storil, kar je le mogel, da nam je čim bolj postregel. Preklinjal je škofa in rekel, da za nas ni nič predobro, skrbel je, da je bilo meso, vino in likerji, ki se nam je serviralo, res vse prvotirno."

Vsakemu človeku v ljubljanski škofiji je bilo znano, da škof dr. Gregorij Rožman nima nobenega pol-brata in da tudi kak njegov brat ni bil nikdar pri njem v službi in še manj za oskrbnika na Goričanih. To so tudi komunisti dobro vedeli. Vso to bajko o škofovem polbratu, ki je preklinjal svojega brata škofa in stregel komunistom, so si tovariši Tito in Kardelj kar lepo izmislili in so jo servirali naivnemu dopisniku ameriškega magazina "Life" in še bolj naivnemu pisatelju Luisu Adamiču, ker so dobro vedeli, da lahkoverni Amerikanci zelo radi bero take ocirke. Tito in Kardelj sta pač morala vedeti, da bo ta bajka prej ali slej odkrita, da se bo blamiral "Life" in Adamič, toda to jih ni brigalo, da bo le za nekaj časa ta laž zanimala domišljijo lahkovernih Amerikancev.

Podobno bajko so natvezili pisatelju Adamiču tudi o potovanju Tita s ponarejenim potnim listom v Avstrijo, kot poroča v svoji knjigi na strani 371. Tu Tito pripoveduje, kako se je vozil preko meje v Avstrijo z neko tujo damo in da so prišli v vlak kontrolirat potne liste jugoslovanski orožniki, posebni nadzorniki in pa "Orjunaši — fašisti." Takrat v Jugoslaviji ni bilo več Orjunašev, kar vsak Jugoslovčan dobro ve in v vlakovi ni pregledovala Orjuna ali fašisti. Toda spet je bilo potrebno naivnemu Adamiču in lahkovernim Amerikancem natvesti, da je takrat v Jugoslaviji vladal — fašizem.

Vse kaže, da si je tovariš Tito izmislil tudi ono pripovedko, da je bil kot deček ministrant, da ga je župnik oklofutal in da je radi tega prenehal hoditi v cerkev, kot pripoveduje v "Life" z dn 21. aprila.

Informirali smo se pri odličnem poznavalcu Hrvaškega Zagorja in tamkajšnjih razmer. Naš informator osebno dobro pozna dotičnega duhovnika — Vjekoslava Homostariča, o katerem Tito pripoveduje, da mu je dal klofuto. Ta duhovnik je bil plemenit mož, finih manir, bil je celo poslanec in je po vsem značaju tega duhovnika neverjetno, da bi bil oklofutal Jožeta Broza. Tudi to da ni verjetno, da bi Broz bil res ministrant, ker njegova rojstna hiša leži kake pol ure hoda od cerkve in so v tamkajšnjih krajih jemali ministrante navadno iz bližnje okolice cerkve. Če pa je duhovnik Vjekoslav Homostarič res prisilil Titu kako klofuto, je to pač le dokaz, da je bil Broz že takrat "zrelo seme."

Ko pa Tito pripoveduje to bajko o klofuti kot nekako utemeljitev za svoj odpad od katoliške vere, je pa to za njega velik dokaz duševne plitvosti. Če je izgubil vero v Boga in v katoliško vero, potem bi pač kot vodilni komunist moral to utemeljiti s kakimi umskimi razlogi, ne pa z zgodbi o ministrantu, ki je prejel klofuto. Tudi ta pripovedka je le ocirkav za naivne ljudi, ki vidijo v Titu nekega junaka, ne pa pravega komunisti, ki je uslužil Jugoslavijo in dal pomoriti stotisoče ljudi.

BESEDA IZ NARODA

Zahvala iz Dobrnič

Dobrnich, Slovenija. — Muha-sto aprilsko vreme je vladalo nad našo pokrajino, ko smo zvedeli, da nas bo obiskala teta iz Amerike. Malčki so postali zelo nestrpni, ko smo jim naznanili ta nepričakovani obisk.

Kmalu za tem je vstopila v razred gospa Roza Lapp z bogatimi darili. Otroška srca so postala vesela, razigrana — skoro nagajiva od presenečenja, kajti pred temi mladimi očesi so se na mizi kopičili svinčniki, radirke, zvezki, barvice, bonboni in pa balončki v vseh barvah, ki so povzročili največ veselja in radosti. Težko je popisati to veselje otrok, ki so bili daril res nad vse veseli. Otroci pa niso videli samo daril, ampak opazili smo v njih tudi tisto, kar je pravzaprav najvažnejše, to je, da so toplo občutili skrb naših rojakov onkraj meja za našo domovino. To je pravzaprav najvažnejše. V očeh si videl, da smo blizu tistih, ki so morali zapustiti domovino, ki ni imela dovolj kruha, da bi vse preživljala.

Res, ta dan bo vsem našim otrokom, kakor tudi učiteljstvu ostal v trajnem in lepem spominu, kajti spoznali smo, da naši ljudje v Ameriki, ki jim je ponudila kruh, niso pozabili na nas in smo se prepričali, da so nam vedno pripravljani nuditi pomoč.

— Vsem, ki so prispevali k tej obdaritvi, prav posebno pa gospoj Rozi Lapp za izkazano pozornost — in za trud od naših otrok kakor tudi od učiteljstva, ki je tudi prejelo dragocena darila, prav iskrena in topla zahvala.

Vsem našim rojakom v Ameriki pa pošiljamo iz naše prelepe Slovenije prav pristrčne pozdrave.

Učenci in učiteljstvo šole Dobrnich na Dolenjskem — Slovenija.

Odličen slovenski dijak

South Bend, Indiana. — Na tukajšnji katoliški višji šoli je graduiral France A. Jeglič. V Združene države je prišel pozimi l. 1950 iz begunskega taborišča Spittal na Koroškem, kjer je dovršil pet razredov gimnazije. Družina se je naselila na Aurore, Minnesota, kjer so mladega dijaka takoj vzeli v šolo. Zaradi angleščine je začel s 5. razredom tzv. grade school, a je še istega leta končal 10. razred. Nato se je družina preselila v Lake Forest, Ill. Tamkaj fant ni obiskoval šole; čez dan je opravljal pomožna dela v kolegiju, v prostem času pa študiral in potem tudi napravil izpite za 11. razred. Ko pa je z letošnjim šolskim letom njegov oče dobil službo profesorja matematike v St. Mary's College v Notre Dame, je fant spet začel redno obiskovati višjo šolo (High School) ter jo te dni z najboljšim uspehom končal. Kot najboljši dijak med 67 graduanti je dosegel povprečno oceno 97.

K temu izrednemu uspehu žilavemu in nadarjenemu 18-letniku iskreno čestitamo. Njegov brat Janez, ki je zdaj pri vojakih na Japonskem, se tega uspeha svojega mlajšega brata gotovo prav tako veseli kot njegovi sošolci in prijatelji. J. K.

Ameriški strokovnjak je pogasil ogenj z dinamitom

Kakor znano, je že dvajset dni besnel na izviru zemeljskega plina na področju Bordelano v Italiji hud požar. To področje je najbogatejše nahajališče zemeljskega plina v Evropi. Požar je pogasil šele ameriški strokovnjak Myron Kinley, ki je prispeval z letalom iz Zdr. držav. Obločen v debelo azbestno obleko se je približal plamenom in položil blizu njih 247 kg eksploziva, nato pa stekel v kritje in sprožil tok. Detonacija je s svojim pritiskom ugasnila plamene.

Urhvo Matija:

Zgodbe od včeraj in danes

"Kako pa morejo copernice delati točo in pa celo jahati na metli?" Sem naprej izpraševal. "Kdo jih je pa že videl?"

"Kaj tega še nisi videl?" se je začudil stari črednik. "Tam na Slivnici je veliko brezno, ki se ga prav do tal. Tja notri je nekoč s pota zdrsnil voz s par volmi in ženo, ki jih je gonila. Čez nekaj let nato je pa voda ob robu jezera, kjer je močan izvirek, vrgla ven ženske kite in en volovski jarmiček. Iz tiste jame se prinče včasih ven valiti najprej lahka meglica, pa se kmalu nato zagrne z gosto meglo ves vrh. Preko Javornika sem prično prihajati celi kupi oblakov in vse zgornji nad Slivnico. Kmalu prične treskati in kje v okolici se vsuje toča. Takrat se zbirajo nad Slivnico copernice. Kakor kak curek se vlije megla tja proti zapadu in copernice iz te okolice v tej megli jahajo na metlah na svoje zborovanje na Velikim Klek. Temu zborovanju predseduje sam "Nebodigatreba."

"Kje pa je Veliki Klek?" sem izpraševal naprej.

Na zapadu so se v zadnjih žarkih sončnega zatona krvavo rdeče svetile Julijske Alpe in med njimi najbolj viden očiak Triglav. Tja v ono smer je pokazal stari mož, rekoč:

"Tam nekje za onimi gorami v Tirolah leži Veliki Klek. Tja k Sveti Krvi so včasih hodili naši ljudje tudi na božjo pot."

Takrat sem prvič slišal o Velikem Kleku, kateremu pravijo Nemci Grossglockner, kar so prestavili iz slovenščine. Klek je namreč staro slovensko ime za

zvon. Ta 3730 metrov visoka gora je od ene strani podobna zvonu, nekateri Slovenci ji tudi pravijo Veliki Zvonar, kar je pa spet le prestavljeno iz nemščine. Do te gore so nekdaj segali še Slovenci, pred kake 400 leti so še govorili prebivalci pod Velikim Klekom slovensko, zdaj je tam ostal le spomin na to.

Takrat oni večer, ko sem gledal proti zapadu in si domišljaj, kak bi pač moral biti Veliki Klek, kraj zborovanja vseh copernic, si pač nisem mislil, da bom čez dobrih petdeset let prebival sredi Alp v bližnji podnožja Velikega Kleka. Sicer nam je stara mati večkrat pripovedovala o nekih prerokbah, da bomo mi, da bo tedanja mladina, doživela čase, ko bo pred prihodom Antikrista hudič po svetu sejal denar, da bodo takrat prišli neki rdeči, da pridejo krvave vojske in da bo takrat zelo hudo na svetu. Seveda smo mislili, da so to le pravljice, kakor ona o kralju Matjažu in se nam ni niti sanjalo ne, da bomo mi doživeli res tiste čase.

Tako nas je rdeči predhodnik Antikrista vrgel iz domovine, da smo morali iskati zatočišča med gorami blizu Velikega Kleka. Tam, kjer pridri iz Toblaškega polja deroča Drava in se združijo z Izelo, ki izvira v podnožju Velikega Kleka, smo stanovali, kakor nekdaj izseljeni Izraelci ob rekah Babilona. Tam so grobovili starega slovenstva. Naše taborišče je bilo pri mestu Lienz, ki leži ob steku Drave in Izele, kraj, kjer je ležalo naše taborišče, se imenuje Peggez; poleg je

vas Tristach, kjer nas je spraval pod streho prijazni tirolski župniš. Vse okrog so sama slovenska imena krajev in vasi. Tam, kjer je ležalo naše taborišče, je bilo včasih močvirje, kar še pomni to tam stari ljudje. Na tem močvirju je rastel big, ali mal big, biček ali bigec, iz te besede je nastalo nemško ime Peggez. Tristach je staro slovensko ime Trstje, blizu je vas Amlach, slovenske Jamlje; Laisach, staroslovenska Lajsje, Lienz prihaja od slovenske besede Zlijenc, kjer se nahaja na kraju, kjer se zlivati dve reki; nad mestom je visoka gora Schleunitz, to je pa slovenska Slivnica, oziroma Zlivnica. Slovenci so imenovali gole gore, od koder je hitro zdrla voda v dolino: Zlivnica ali Slivnica. Blizu našega taborišča je ležala vas Dolsach, to so bile slovenske Delce, kot še sedaj rečejo stari ljudje tam. Pod to vasje je ležalo znamenito rimsko mesto Aguntum, kjer je bila celo škofija. Ko so okrog leta 610 pridri tja stari Slovenci, so to mesto oblegali, osvojili in popolnoma razdejali. Danes se tam ob cesti vidijo jasno te razvaline s cerkvijo vred.

Čudno je, da so tam v okolici imena zelo podobna oziroma skoristo kot pri nas doma. Tam je tudi v bližini kraj Cerknica, Delce, Lajsje, Trstje, Bigec, Slivnica, sama imena, ki so tudi okrog Cerkniškega jezera. Pod Velikim Klekom leži znamenita vas Kals, o kateri je pisal naš slovenski turist Janko Mlakar, ko je popisoval svojo turo na Veliki Klek. Mnogi se izprašujejo, od kod bi izvirala ta beseda. Tu je notranjski Kal. Kjer ni studencev, tam na Notranjskem izkopljejo luže in jih tlakujejo z ilovico, da drži vodo, ki se tam zbira, da ima pašna živina vodo za pitje. To je kal.

Tja v Kals smo nekoč napravili zlet z dr. Jagodicem in dr. Basajem. Tam sem prvič v življenju gledal seveda od spodaj to krasno goro, kamor so od naše domovine letale copernice na svoja zborovanja. Drugič smo napravili iz taborišča Peggez skupno zlet na večni ledenik Pasterco, to je slovenska Bistrica, ki leži na drugi strani te gore in je od tam na njo prekrasen pogled. Vsa gora blesti visoko v nebo v snegu in ledu. Seveda me je vleklo, da bi gori plezal, pa je bilo to za moja leta in stare noge prekišlo grozje, le od spodaj mi je bilo dano občudovati Veliki Klek. Copernice pa seveda nisem takrat nič videl, ker je bil lep jasan dan, za jahanje na metlah so pripravili pa le deževni megleni dnevi. Gospod kaplan Ciril Lavrič pa je lezel na to goro skoro vsak mesec, poleti in pozimi, vsaj tako so govorili hudobni jeziki. Mislim, da tudi ni nikjer srečal kakega coperniškega poleta in ne videl njih zborovanja. Če bi bil pa te kozolce prevračal pred par sto leti po Velikem Kleku, bi ga bili pa takrat najbrž kot coperniškega sežgali na gmadi, kot so tam blizu nas pri Šteberku nekoč baje nekoč žensko.

Lepi, prekrasni so ti kraji v Vzhodnih Tirolah!

Včasih je bilo dosti stikov med Kranjskim v Vzhodno Tirolsko. V srednjem veku so obema deželama vladali goriški grofje, ljudje so precej hodili sem in tja, posebno pa na božjo pot k Sv. Krvi pod Velikim Klekom. Na Gorenjskem je celo psovka: "Ti Trodla ti." Ker se ljudje tam zelo ženijo v sorodstvu, je med njimi precej bebecv. Iz časov, ko so Kranjci radi tja zahajali med dobre Tirolce, se je ohranila tudi lepa narodna pesem:

*Moj fantič je v Tirole vandroval,
oh zdaj pa tam bolan leži —*

Tudi mi smo v bolnem domotju ležali tam v Tirolah, obujali spomine na stare Slovence, v katerih grobovih smo hodili, pa se spomnili tudi na copernice, ki os nekdaj tod jahale na Veliki Klek.

MEDNARODNA POMOČ. — Pokrajinski urad Uprave mednarodne pomoči za Gorico je prejel za dobo januar-junij 1952. preko sto ton raznih živil, katere je razdelil med šolske kuhinje in hiralnice v goriški pokrajini. Pri razdelitvi tega blaga odločajo samo Italijani. Slovenci nimajo pri tem nobene besede!

NOVE GRADNJE. — Občinska gradbena komisija je na svoji seji pretekli torek dokončno odobrila gradnjo palače socialnega skrbstva na Travniku. Pred nekaj meseci je to vprašanje vzbudilo precej časopisne polemike, v zvezi z ureditvijo Travnika. Gradbena komisija je dovolila tudi gradnjo šestih stanovanjskih hiš v ul. Madonina del Fante, v katerih bo 26 stanovanj. Te hiše bo zidal Zavod za gradnjo ljudskih hiš na račun INACasa. Odbor je prav tako odobril tudi gradnjo nekaterih manjših zasebnih hiš.

DELO RAZMEJITVENE KOMISIJE. — Jugoslovanski in italijanski pododbor razmejitvene komisije sta se spet sestala te dni in proučevala dokončno ureditev državne meje na odseku blizu Čedad. Sestanek je bil v Gorici v hotelu "Pošta," odkoder so se zvečer jugoslovanski člani komisije vrnili domov. O poteku razgovorov ni bilo do zdaj izdano nobeno poročilo.

TRGOVINA S SLOVENIJO. — V okviru obmejne trgovine med goriško in videmsko pokrajino ter Slovenijo je bilo v preteklem aprilu uvoženega za skoraj 17 milijonov lir blaga. Predvsem so to bila drva, lesni odpadki, premog, konji, živina za zakol in sveža jajca. V istem času je bilo izvoženega v Slovenijo za nekaj nad 19 milijonov lir blaga, med katerim, so hidravlični in elektrotehnični predmeti, avtomobilski nadomestni deli ter razni stroji.

VPRAŠANJE OBSTOJA GORIŠKE POKRAJINE. — V predlinah in ostalih industrijah se še vedno nadaljuje z odpusčanjem delavstva. Nič boljši ni položaj v trgovini, kjer narašča iz dneva v dan število napovedanih stečajev (falimentov), ki jih ima sodišče stalno v pretresu po štirideste. Zaradi pomanjkanja denarnega obtoka je tudi število meničnih protestov vedno večje. Res je temu delno kriva državna meja, ki je odrezala velik del okolice od mesta, a ni to edini vzrok. Trezni ljudje so že takoj ob določitvi nove meje opozorili, da bi bilo treba spet priključiti Gorici červinjski in trbiški okraj, ki ju je fašistična oblast odtrgala in priključila Vidmu. Zaradi sedanje razmejitve bi bilo treba priključiti tudi del tarčenskega in čedadškega okraja. Seveda tukajšnji Italijani o tem nočejo ničesar slišati, ker bi s tako razdelitvijo pripadli goriški pokrajini vsi Slovenci, ki so ostali pod Italijo, čeprav so ti najboljši plačniki in bi mnogo pripomogli k gospodarskemu dviglu Goriške. Ti so tudi najbolj pošteti in vestni davkoplačevalci. So pa še drugi razlogi, ki vedno pogostejšo krizo. Tako bi bilo treba odpraviti prosti pas, ki prinaša mastne zaslužke le peščici bogatinov. Denar, ki ga v ta namen žrtvuje država in ki letno presega milijardo lir, bi bilo treba uporabiti za javna dela, ki bi vsem prinesla korist in zaposlila mnogo večje število delavstva in občutno zmanjšala brezposelnost. V Gorico se je naselilo skoraj deset tisoč istrskih beguncev, ki imajo prednost pri

zaposlitvi in uživajo tudi razne druge ugodnosti. Ti bi se bili morali naseliti tudi po drugih italijanskih pokrajinah, sorazmerno s številom prebivalstva. Dejansko pa jim je goriška pokrajina dala zatočišče, oziroma so jih tukajšnji vodilni krogi vabili semkaj na vse načine in to edinole zato, da bi se povečalo v naši pokrajini število Italijanov, ne glede na to, da je med temi begunci veliko poitalijančenih Slovanov. — Nujno je torej potrebno da se razširi meja goriške pokrajine s priključitvijo prej omenjenih štirih okrajev ter da se v zameno za prosti pas doseže državna podpora za javna dela, da se tako prepreči popolna gospodarska propast Goriške, ki bo imela za nujno posledico njeno odpravo kot politično in upravno edinico ter priključitev ozemlja pod Videm! Tedaj bi Gorica zares postala brezposelno podeželsko mestec!

KRIZA TEKSTILNE INDUSTRIJE. — V Ronkah je tovarniški odbor klonil pod pritiskom ravnateljstva predilnice ter pristal na začasen in pozneje dokončen odpust kar 230 delavk tega obrata. Na podlagi tega sporazuma je ravnateljstvo predilnice že prejšnji teden odpustilo 140 delavk začasno, 90 pa trajno, medtem ko vse ostale delajo samo po 24 ur na teden. Tudi v podgorški predilnici pripravljajo podobno "sporazum," po katerem naj bi odpustili 750 delavk, ki bi dobivale dnevno le po 227 lir podpore od socialnega skrbstva. Ko pa bodo dokončale letni dopust, jih nameravajo dokončno odpustiti. Razumljivo je, da je večina delavk proti takemu "sporazumu."

GLASBENA VEČERA — sta bila prirejena v Ljudski čitalnici 24. in 31. maja. Večera sta bila posvečena zgodovinskemu razvoju instrumentalne glasbe. Po govornih razlagi je znana goriška pianistka Damjana Bratuzeva izvajala izbrane značilne skladbe iz posameznih stilnih dob od renesance do novega klasicizma. Oba večera sta privabila številne poslušalce.

LAHKOATLETSKE TEKME SLOVENSkih SREDNJIH ŠOL. — Kakor vse italijanske srednje šole, tako imajo tudi slovenske svoje športne odseke ni sicer dijaki zase in dijakinje zase. Naši dijaki so tekmovali na svoji šoli in sicer v teku čez drn in strn ter v lahki atletiki. Tudi dijakinje so imele lastno lahkootleško tekmo. Italijanske srednje šole so imele tudi skupno provincijalno tekmo med zmagovalci tekem na posameznih šolah. Slovenskih dijakov pa višja šolska oblast ni pripustila k tem tekmam, češ, da bi utegnili njihova navzočnost povzročiti kakšne demonstracije!

SPOMINSKA PLOŠČA PADLIM ČLANOM CIVILNE POLICIJE. — V prostorih sodne palače v Trstu je bila pred časom postavljena spominska plošča s imeni padlih članov CP. Napis je bil dvojezičen. Te dni so zavezniške oblasti to ploščo nadomestile z večjo, prav tako dvojezično. To je bilo potrebno, ker bodo morali dodati večje število novih imen. Italijanski časopisi pa so zagnali vik in krik, češ, da so zavzniki s tem kršili duh londonskega sporazuma. Trdili so tudi, da je bilo slovensko besedilo dodano na novo, kar pa ne odgovarja resnici. To je spet zgovoren zgleđ, kakšna usoda čaka Slovence, če bi Trst spet prišel pod italijansko oblast. Niti

(Dalje na 3. strani)

Dr. Josip Gruden

Zgodovina slovenskega naroda

Z ustanovitvijo mesta Gorice si je grof Henrik postavil trajen spomenik. Največji vladar domačega plemiškega rodu je tudi njen največji dobrotnik.

Henrik ni dočkal visoke starosti. Umrl je na svojem gradu v Gorici leta 1323, komaj šestdeset let star. Pravijo, da ga je zastrupil njegov nasprotnik, laški plemič Scaliger.

Po Henrikovi smrti je vladala nekaj časa goriško grofijo njegova vdova Beatrika. Značilno je za ugled, ki ga je užival goriški rod, da je tej previdni in odločni ženi patriarh poveril svetno oblast v svoji državi in jo imenoval celo za generalnega kapitana v Furlaniji.

S Henrikom pa je umrl tudi zadnji odlični in veljavni goriški grof. Pričela se je delitev goriških posestev, ki je povzročila mnoge pravde in razprti-je med brati. Premoženje je bilo slabo oskrbovano. Preje bogati grofi so zabredli v dolgove, morali prodajati in zastavljati svoja posestva. Vojvodi avstrijski, ki so jih najbolj podpirali z denarjem, so si z raznimi pogodbami zagotovili njihovo dediščino.

Tako je že leta 1374. velik kos goriškega gospodstva pripadel Habsburžanom. Albert IV. jim je zapustil svoj delež: grofijo Pazin v Istri, kraje ob gorenji Pivki in Slovensko krajino. Ker Iso hkrati tudi Devinski gospodje se podvrgli avstrijskim vojvodom, se je takrat pridružil Kranjski del Istre, postojniški okraj in dolnji Kras z Devonom ob Adriji.

Zalosten zgled razbrzdanosti kaže življenje grofa Henrika IV. V mladih letih se je zaročil z Elizabeto Avstrijsko in s Habsburžani leta 1394. sklenil dedinsko pogodbo, po kateri je imela grofija Goriška v slučaju, da izmro moški potomci goriških grofov, preiti na avstrijske vojvode, obratno pa tudi avstrijske dežele na Goričane, ako bi Habsburžani preje izmrli. Henrik se je mnogo mudil na Dunaju, kjer je prav pustolovsko in razuzdano živel. Enej Silvij, ki je bil takrat tajnik cesarja Friderika III, in je grofa Henrika dobro poznal, ga slika kot moža brez vzgoje in omike.

Vdan je bil pijančevanju v najhujši meri in vsled tega zelo surov in podivjan. Najraje je občeval po navadnih gostilnah z zanikrnimi kmeti ali razuzdanimi ženskami. Hodil je v zamazani, obnošeni obleki, z razgaljenimi prsi. Svoje otroke je celo po noči budil in jih nalival z vinom. Ako so se upirali, je rekel, da jih ne prizna za svoje, ker se branijo vina. Grdo je ravnal tudi s svojo tretjo ženo Katarino, ki je bila zelo pametna in odločna. Ker ni mogla več prenašati surovosti svojega moža, ga je dala zapreti v grad Bruck pri Liencu. Celjski grof Ulrik je postal varuh Henrikovih otrok.

Zadnja leta je bil grof Henrik popolnoma nesposoben za vladno. Zato je vladne posle reševala Katarina v imenu svojih sinov. Gospodarsko in pravno je propadal goriški rod. Premoženje je vedno bolj ginilo, posestva so se krčila in bila zadolžena. Pa tudi v življenju in delovanju njegovih članov so se množila znamenja propasti. Henrikov sin Lenart je bil zadnji svojega rodu. Sicer ni podedoval razuzdanosti svojega očeta, pač pa njegovo nebržnost. Lenartovo življenje je brez znamenitih činov. Obnovil je dedinsko pogodbo s Habsburžani in umrl je leta 1500. na svojem tirolskem gradu. Pokopan je bil v goriški stolni cerkvi, kjer si je dal napraviti kamenit grobni spomenik.

Kakor luč je pojemale slava goriških grofov in ugasnila je prav v začetku novega veka. Kakor je ginila posest, v kateri je koreninila njegova moč, tako je ginili tudi rod sam. Hkrati sta preminila oba. Oblast in ugled goriških grofov sta tesno združena z razmerami srednjega veka. Zato sta morala prejenjati, ko je napočil novi vek. Njihovo dediščino so prevzeli Habsburžani.

9. Habsburški vojvodi. Hude nadloge.

Leta 1335., ko je po smrti koroškega vojvoda Henrika pripadlo Habsburžanom Koroško in Kranjsko s Slovensko marko, je bilo ustvarjeno jedro bodoče avstrijske države. Avstrijski orel je že gospodoval od Donave do dolenskega Sneznika in izvirov reke Drave. Seveda je treba vedno poudarjati, da to gospodstvo ni bilo celotno in ne omejeno. S Habsburžani so si delili oblast še mnogi drugi, večji in manjši, duhovski in svetni gospodje. Tu je bila grofija ortenburška s središčem v mestu Špitalu ob Dravi, grofija vovbrska, celjska; gospodstvo babenberško, brižinsko, briksenško.

Vsi si ti so bili mali, neodvisni vladarji na svojih posestvih in marsikdo izmed njih se je spustil celo v tekmo z mogočnejšimi Habsburžani. Politika avstrijskih vojvodov je stremila za tem, da na znotraj kolikor mogoče utrde svojo gospodstvo in je na zunan razširijo. Od tod mnogi boji z upornimi podložniki, od tod dedinske pogodbe in vojske z južnimi sosedi.

Prvo stoletje (1335—1439) je avstrijska oblast le počasi napredovala. Do vplivne oblasti se zlasti po naših slovenskih deželah ni mogla pospeti. Kriva je bila temu zlasti mnogokratna delitev dednih dežel, ki jih je razkosala v dva ali tri dele in jih tako oslabil. Kljub temu se je habsburški rod ohranil in polagoma pridobival novo posest.

Drugi julij leta 1335. je bil tisti znameniti dan, ko se je dal avstrijski vojvoda Oton s primikom "Veseli" na knežjem kamnu slovesno umestiti in je s tem vzel v posest staroslavno vojvodino. Njegovim nemškim dvornikom se je zdel obred sicer surov in smešen. Toda Oton je znal dobro ceniti njegov pomen, ker je vedel, koliko zmore zvestoba in navdušenost ljudstva v nevarnih dneh. Vez, ki se je tedaj spletla med knezom in podložniki, je držala skozi vsa poznejša stoletja.

Seveda si je bilo treba zagotoviti vdanost in zvestobo raznih malih dinastov v deželi in tudi braniti novopridobljeno deželo proti Ivanu Luksemburškemu, ki jo je kot zet umrlega Henrika zase zahteval.

Koroški vojvoda Henrik je namreč zapustil edino hčer Marjeto, katero so ljudje zaradi njenih pokenih ust imenovali "dieMaultasche", ("krivousta Marjeta"). Čeprav se ni odlikovala po telesni lepoti, je vendar imela odlične snubce, ki so upali, da bodo z njeno roko hkrati pridobili dve lepi deželi: Tirolsko in Koroško.

Najprej je bil ženin bogate dedinje kraljevič Ivan, sin Ivana Luksemburškega, ki je malo prej zasedel češki kraljevi prestol. S to poroko so upali Luksenburžani, ovreči dedinsko pogodbo, ki so jo bili sklenili goriški grofi s Habsburžani, in razširiti svojo oblast globoko doli do italijanske meje. Ko je vojvoda Henrik zatisnil oči, je poleg habsburških bratov Otona in Albrehta tudi Ivan Češki prijavil svoje pravice do dediščine. Vnel so se boji v Avstriji in na Koroškem.

EDINA, SAMO MOŠKA, KATOLIŠKA DRUŽABNA ORGANIZACIJA

Slovenska moška zveza v Ameriki

Ustanovljena 3. junija 1938 v Barbertonu, Ohio
Inkorporirana 13. marca 1939 v državi Ohio.

Glavni sedež: CLEVELAND, OHIO

NOVA MODERNA ORGANIZACIJA NA DRUŽABNEM, SPORTNEM IN KULTURNEM POLJU

Nobenih pristopnih stroškov. Ne potrebujete nobene zdravniške preiskave. Pristop od 16. do 55. leta.

Vsak Slovenec bi moral biti član te nove katoliške organizacije.

GLAVNI ODBOR:

Častni predsednik: FRED UDOVICH, 183—22nd St., Barberton, O.
Predsednik: MATT F. INTIHAR, 21491 Naumann Ave., Euclid, O.
Prvi podpredsednik: FRANK J. MACEROL, 1172 Norwood Rd., Cleveland 3, Ohio.

Drugi podpredsednik: IVAN GERMAN, 7502 Donald Ave., Cleveland, O.
Tajnik: JOZE GRDINA, 6113 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.
Blagajnik: CHARLES BENEVOLE, 19502 Muskoka Ave., Cleveland 19, O.
Zapisnikar: DAMJAN TOMAZIN, 973 E. 74 St., Cleveland, O.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik in prvi nadzornik: FRANK M. PERKO, 1092 E. 174 St., Cleveland 19, Ohio.
Drugi nadzornik: ANTHONY KRAMPPEL, 1003 E. 66 Pl., Cleveland, O.
Tretji nadzornik: JAMES STOPAR, 520 E. 152 St., Cleveland, O.

FINANČNI ODBOR:

Predsednik in prvi odbornik: VINCENT H. LAUTER, 1012 Wooster Rd., West Barberton, Ohio.
Drugi odbornik: JOHN LESKOVEC, 115 Smithsonian Ave., Girard, O.
Tretji odbornik: ANTON TEKAVEC, 20303 Goller Ave., Euclid, O.
Direktor atletike: JOSEPH E. LUKZ, RFD 1, Box 432, Niles, Ohio.
Uradno glasilo: "Ameriška Domovina," 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

Za pojasnila se obrnite na glavnega tajnika Slovenske moške zveze, Jože Grdina, 6113 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

Jugoslavanski begunci v Porurju

Švicarski tehnik "Weltwoche" prinaša zanimivo poročilo o obisku v begunskem taborišču v Zahodni Nemčiji.

Aleksander Djuro pride truden od dnevnega dela domov. Ne zaupno pogleda, ko ga neki časnikar pred dolgo leseno barako, v kateri živi še več njegovih jugoslovanskih rojakov in drugih vzhodnih beguncev, nagovori. "Presse — nix da," ježno odvrne. Na vse mogoče načine je prepričeval časnikar Djura, da ni odposlanec Tita in komunistični proizvodovalec.

"Nekaj minut pozneje sem sedel z Aleksandrom Djurcom in še nekaterimi Jugoslavlani v pustih govorilnici lesene barake. Še vedno mi niso zaupali in čudno sem se počutil ob pogledu na kot drevo dolgega Jugoslavlana, ki je stražil pred vhodom in me nezaupno gledal.

"Ali je res, da v teh porurških rudnikih dela 6.000 Jugoslovancev, ki so pribežali iz domovine?" sem vprašal Aleksandra Djura. "Najbrže jih je še več," je odgovoril jezo Jugoslovan in vprašujoče gledal proti vratom, če je stražar še vedno tam. "Lahko jih je še več," je rekel potem glasno. "Vsi so bežali pred Titom in njegovimi funkcionarji. Premožni ljudje so bili nekda. Toda teh Tito ne more rabiti. Vse se je končalo: s prosto obrtjo, s

kmeti in podjetniki v Jugoslaviji. Lahko naznaniš svojega prijatelja, peka, katerega ne maraš. On bo obsojen na prisilno delo, ti pa boš dobil njegovo trgovino. O ja, prijatelj, je mogoče, da 6.000 Jugoslovancev dela v rudnikih v Porurju."

Nekega drugega Jugoslavlana, starega kakih 45 let, sem vprašal, kako in zakaj je prišel v Zapadno Nemčijo. S trpkim glasom mi je odgovoril v slabi nemščini: "V bližini rudnika Ljubljana sem imel opekarno, veliko, lepo podjetje. Lepo hišo, veliko dela in dosti denarja sem imel, toda rdeče zvezde nisem nosil. Zato so me nekega dne zaprli in odpeljali. Zaradi sabotaža so me obsodili na prisilno delo. Jaz pa nič ne vem o sabotaži. Prisilno delo je hudo, zelo hudo. Malo hrane, nobenega denarja, nobenih cigaret. Tito gradi svoje ceste in tovarne poci za prisilnimi delavci. Zbežal sem preko meje in sedaj delam v Porurških rudnikih. Žena in dva otroka sta doma. Mož z rdečo zvezdo pa vodi mojo opekarno. On je bil moj delavec.

Žena in otroka so brez očeta doma. Dvakrat mesečno jim pošljem paket 10 kg težak, — toda samo preko moje matere in pod tujim imenom. Tako je tudi s pismi. Če mi žena piše pismo, ga naslovi na to tuje ime. Žena ne more za menoj preko te nevarne meje in jaz ne morem nazaj, ker sem obsojen radi sabotaža na 10 let in radi nedovoljenega prehoda preko meje še na 15 let prisilnega dela. Kaj naj naredim?"

Neki drugi Jugoslovan se je vpletel v razgovor: "Slisali smo, da se bodo vsi, politični preganjanci iz vzhodnih dežel izselili v Ameriko. Tudi mi bomo šli. Mogoče se nam bo kdaj nudila prilika, da bodo družine prišle za nami. Mogoče..."

Nato sem vprašal Aleksandra Djuro, če je tudi mladina pribežala v Zapadno Nemčijo? "O ja," je zamrmral, "moramo se paziti pred mladimi." Večina od njih so pustolovci, ki hočejo tukaj v Porurju samo nekaj doživeti. Nekaj izmed njih je starih že 15 let. Potem so tukaj še drugi Jugoslavlani, ki ne delajo v rudnikih, temveč se preganjajo sem in tja. Nočejo se prijaviti, ker se boje komunističnih agentov. Sicer je Tito z Moskvo prelomil, toda kdo ve, kaj se tu vse igra? Mi izkušeni ljudje hočemo tu samo delati in zaslužiti, da se bomo oblekli in pomagali družinam domov. Imamo upanje, da se bomo nekega dne izselili. Da bi bilo to le kmalu. Vidim, da dolgega stražarja ni

več pred vrati. Poslovil sem se in želel vsem srečno pot v novo domovino. Hvaležno so se smejali. Toda njihov smeh je imel nekaj posebnega... izmučena-ga.

Srce je gorko za slovenstvo

Wyandotta, Mich. — Pošiljam vam naročnino za dve leti v naprej. Hvala lepa za redno pošiljanje lista. Zelo rad ga berem, iz njega zvem, kaj moji rojaki delajo in kako se jim godi in to onim v Ameriki kot tudi onim v stari domovini. Živim sicer med samimi tujerodci, tako da ne morem z nobenim govoriti v svojem materinem jeziku, vendar mi je slovenska beseda, pa naj bo pisana ali govorjena, zelo pri srcu. Prav zaradi tega mi Ameriška Domovina tudi toliko pomeni.

Nad 43 let sem že od doma, toda moje srce je še vedno gorko za Slovenijo in slovensko stvar.

Iskrene pozdrave vsem slovenskim rojakom, posebno onim v Clevelandu in Euclidu!

Karol Kolar.

Ženske dobijo delo

Delo za žensko

Išče se ženska, da bi prala, likala in opravljala lahko hišno delo, 3 do 5 dni v tednu ali gotove dneve. Pokličite FA 1-6977. (121)

Moški dobijo delo

Mesar dobi delo

Mesar, ki zna rezati in delati klobase, dobi delo. Ali ste zadovoljni z vašo sedanjo službo? Imamo stalno delo za dobrega delavca. Plača in bonus. Pokličite GL 1-2836 za sestanek. (121)

Delavci

za Foundry (livarno)

Morajo biti pripravljeni delati katerikoli shift
Dobra plača od ure in
povišek za življenjske potrebščine
Govorite z Mr. Wilson osebno v
našem Employment uradu na
ENGLE RD., južno od
Brookpark Rd.

FORD MOTOR CO.

17601 Brookpark Rd.
Cleveland, O. (125)

MALI OGLASI

Trgovina naprodaj

Naprodaj je popolna trgovina z vso hrano na Norwood Rd., severno od Superior Ave. Je moderna velika trgovina, ustanovljena čez 30 let, izvrstna oprema, čista zaloga, pol tona truck, najemnina \$85 in vključuje gorkoto, tudi stanovanje na razpolago. Mora biti prodano. Cena \$8900.

Stakih Realtors

KE 1-1934 (121)

Naprodaj

Hiša za 4 družine, 1 furnez, po 3-3-3-6 sob. Lot zraven. Se nahaja na 3508 Beyerley Rd. Kličite DI 1-8844. (119)

Iščejo stanovanje

Par, ki se bo kmalu poročil, išče 4 ali 5 sob v St. Clairski okolici. Kdor ima kaj, naj pokliče UT 1-7212. (121)

Iščejo stanovanje

Mož, žena in 3 otroci nujno potrebujejo stanovanje, opremljeno ali ne. Bi plačali do \$65 na mesec. Kdor ima kaj, naj pokliče PR 1-0430. (121)

Iščejo sobe

Novonaseljenci, 4 odrasli in 2 otroka, iščejo 5 ali 6 sob v St. Clairski okolici do Superior Ave. Kdor ima kaj, naj pokliče UT 1-9305. (120)

Naprodaj

Lepa prilika za krojača, ki hoče napredovati, je na 1231 E. 61 St. Vprašajte F. Virant-a, krojačnica in čistilnica. (jun.18.20)

Breeze thru the SUMMER with an EMERSON-ELECTRIC Window Fan

16-inch Direct-Drive Value-priced... and GUARANTEED FOR 5 YEARS! Powerful 2-speed motors, adjustable side panels, balanced blades, ivory finish.

16" Reversible - 16" Non-Reversible

ELECTRICALLY-REVERSIBLE 20-INCH FAN

AS LOW AS \$1.25 per week

5-Year Factory-to-User Guarantee
• Adjustable window panels • 2 speeds • 20-inch, balanced blades move 3200 cubic feet of air per minute • Current-saving capacitor motor, for longer, quieter service • Beautiful ivory finish.

Non-Reversible Model

BELT-DRIVE WINDOW FANS

5-Year Factory-to-User Guarantee
• Easily cools several rooms • Can be installed in window or attic • Equipped with rubber-mounted split-phase motor • Slow-speed balanced blades for quiet operation with no vibration • 2 speeds • Beautiful baked-on ivory finish.

24" Reversible - 24" Non-Reversible - 30" Reversible - 30" Non-Reversible

Don't Wait! — Call Now for FREE Home Demonstration

Open Every Evening Until 9

NORTHEAST APPLIANCE & FURNITURE CO.

22530 Lake Shore Blvd.

Free Parking

RE 1-2303

Pomlad je čas za čiščenje

Vašega stanovanja in hiše sploh. Gotovo ste že pometli ves prah iz najskrivnejših kotov, umili morda tudi stene in pohištvo obrisali zunan in znotraj. Kaj pa Vi sami, ali ne mislite, da bi bilo treba tudi Vašega notranjega človeka v Vas pravtako temeljito očistiti od zimskih naslag, ki se nabirajo stalno v človeku, tudi pri Vas, morda že več let nazaj?

Pripoznano najboljšo sredstvo zato je naša ZDRAVILNA KOPEL, o kateri so zdravniki in dosedanja kupci polni hvale. S to kopeljo izpotite bolezenske kapi prehladov, revme, nečiste krvi (izpuščaji!) in podobnih bolezni, ki se nabirajo v Vas. Bodite uvidevni in ne odlašajte, dokler je še čas. Tudi ODVIŠNO TEŽO si boste zmanjšali s stalno rabo vsak teden. Ta na najlažji način pripravljena kopel je naravnost čudovito sredstvo, da dosežete ono ZDRAVO težo, ki odgovarja Vaši postavi.

Zdravilna kopel stane samo \$25.00 v delavnici v Clevelandu, kjerkoli v U.S.A. \$27.50 vse vpoteto, poštnina, zavarovalnina, sales-tax. Ničesar ni treba kupovati posebej. Pišite po pojasnila:

Gherne Health Bath

6904 St. Clair Ave.
Cleveland 3, O.

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO (DR. KERN)

je zopet v zalogi.

Po pošti stane \$3.25.

Dobite ga v potniški pisarni

AUGUST KOLLANDER
6411 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio
U. S. A.

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izborno zdravilo, da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug

15702 WATERLOO RD.
KE 1-0034

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

DVA POGREBNA ZAVODA za zanesljivo izkušeno sočutno pogrebno posredništvo po ceni, ki jo SAMI izberete pokličite

A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1012 E. 174 St.
Cleveland 19, Ohio
Nadomestilo 1-3600 - Kolumbo 1-3600

HENRIK SIENKIEWICZ:

Z ognjem in mečem

"Velemožni gospodje polkovniki in atamani, dobrotniki! Znano vam je, kako smo morali radi naših velikih krivic, ki smo jih po nedolžnem trpeli, zagrabiti za orožje in s pomočjo najjasnejšega carja krimskega spomniti gospoda davnih svoboščin in privilegijev, odvzetih nam brez volje Njegovega Veličanstva kralja. To naše podjetje je Bog blagoslovil in, spustivši na naše neodkritosrečne tirane strah, dosedaj za jih popolnoma nenavaden kaznoval krivice in zatiranje nas je z znatnimi zmagami nagradil, za kar smo mu dolžni zahvaliti se s hvaležnimi srci. In ker je torej njihov napuh kaznovan, je naša dolžnost, da mislimo na to, kako bi ustavili prelivanje krščanske krvi, kar nam milostivi Bog in naša sveta vera nalaga, sablje pa ne izpustimo prej iz rok, dokler se nam po volji Njegovega Veličanstva, najjasnejšega kralja, ne povrnejo naše davne svoboščine in privilegiji.

Piše mi torej gospod vojvoda bralavski, da se to lahko zgodi, kar je tudi moje mnenje, ker nismo mi, temveč gospoda Potocki, Kalinovski, Višniowiecki in Koniecpolski postali nepokorni Njegovemu Veličanstvu in Poljski. Prosim torej velemožno gospodo in svoje naklonjenke, da prečitata pismo bralavskega vojvode, poslano mi po očetu Patroniju Lasku, šlahčiču svete vene, in modro sklenete, da se zaustavi prelivanje krvi krščanske, nam pa, da se da zadoščenje in nagrada za poslušnost in vernost, ki smo jo izkazali Poljski."

Hmielnicki ni vprašal, ali naj se neha vojna, toda je zahteval sklepa, da se ustavi; radi tega so nezadovoljnje začeli mrmrati. To mrmranje se je črez nekaj časa izpremenilo v grozeče krike, ki jim je bil v glavnem na čelu Čarnota hadziacki.

Hmielnicki je molčal, le resno je pazil, odkod prihajajo protesti, ter si je protivnike zaznamoval v pameti.

Vtem je vstal Vihovski s pisnom Kisielovim v roki. Prepis pisma je odnesel Zorko, da bi ga prečitali "tovarištvu"; tedaj je nastala globoka tišina.

Vojvoda je začel list s temi besedami:

"Velemožni gospod stanešina državne vojske zaporoške, od nekdaj mi mili gospod in prijatelj!

Dasi je mnogo takih, ki smatrajo tvojo milost za sovražnika Poljske, ostajam jaz ne-le popolnoma prepričan o tvoje milosti zvestobi do Poljske, temveč utrijam v tem tudi druge velemožne gospode senatorje, kolege moje. Tri stvari me utrujejo: prva, da dneperska vojska, dasi že od vekov varuje slavo in svobodo svojo, vendar vedno drži svojo vero kraljem, gospodi in Poljski. Druga, da je naš ruski narod v svoji pravoverni

veri tako trden, da vsak izmed nas rajši svoje zdravje žrtvuje, nego bi s čimerkoli zatrl svojo vero.

Tretja, da je, dasi se ogajajo (kakor se je tudi sedaj žalibog zgodilo) razna notranja krvoprelitja, vendar nam vsem ena in ista dovorniva, v kateri smo se rodili in uživamo svoje svoboščine, in res nimaš na vsem svetu gospostva in drugega podobnega naši domovini v pravu in svoboščinah. Zato smo vajeni vsi soglasno tej naši materi čuvati venec celokupnosti; in dasi imamo različne pritožbe (kakor je to že na svetu), vendar nam veli razum uvaževati, da se je laglje dogovoriti v prostem gospostvu, kaj koga imed nas boli, kakor izgubiti to mater in ne najti enake ni v krčanstvu ni v poganstvu..."

Loboda perejeslavski je pretrgal čitanje:

"Resnico govori," je rekel glasno.

"Resnico govori!" so ponovili

drugi polkovniki.

"Ni res, blebete pasja vera!" je zavreščal Čarnota.

"Molči! Sam si pasja vera!" "Vi ste izdajice. Na pogibel vam!"

"Na pogibel tebi!"

"Poslušajte! Čakajte dalje! Čitajte! On je naš človek. Slušajte, slušajte!"

Zbiral se je že dober vihar, ali Vihovski je jel dalje čitati, zato je vse kmalu potihnilo.

Vojvoda je pisal dalje, da mora zaporoška vojska imeti vanj zaupanje, ker dobro ve, da ji mora biti hvaležen, ker je sam iste krvi in vere; pripomniti je, kako se ni udeležil nesrečnega krvoprelitja pod Kumejkami in pod Starcem; potem je pozival Hmielnickega, naj preneha z vojno, naj odpravi Tatarje ali pa naj obrne proti njim orožje — in vzdrži v vernosti do Poljske. Naposled je list končal s sledečimi besedami:

"Obečam, kakor sem sin Cerke božje in kakor izhaja moj dom od pamtveka iz krvi naroda ruskega, da bom sam pomagal do vsega dobrega. Dobro veste, velemožna gospoda, da v tej državi (hvala Bogu) tudi jaz nekaj zaležem in da se brez mene ne more vojna niti odobriti niti mir skleniti, jaz pa sem prvi, ki ne želim notranje vojne, etc..."

Nastal je takoj hrup za in proti, a list je splošno ugajal i

polkovnikom i tovarištvu. Vendar se ni moglo v prvem trenutku nič razumeti in slišati radi velike razburjenosti, s katero se je razpravljalo o pismu. "Tovarištvo" je bilo oddaleč podobno velikemu vrtincu, v katerem je vnelo, se kuhalo in bučalo človeško mravljišče. Polkovniki so stresali s pernači in skakali drug drugemu s pestmi pred oči.

Videl si rdtče obraze, razgrete oči, pene na ustih, a vsem prvirvencem nadaljne vojne je načeljeval Erazem Čarnota, ki ga je objela prava besnost. Hmielnicki, ki je zrl na njegovo steklost, je bil tudi že blizu vzbruhu, pred katerim je navadno potihnilo vse, kakor pred rjovenjem leva. A prej je že skočil na klop Krzečovski, zamahnil s pernačem in kriknil z glasom, podobnim gremenju:

"Za pastirje bi bili dobri, ne za posvetovanje, robje poganški!"

"Tiho! Krzečovski hoče govoriti!" je kriknil prvi Čarnota, ki je pričakoval, da bo preslavni polkovnik govoril za vojno.

"Tiho, tiho!" so vreščali drugi. Krzečovski je bil neizmerno spoštovan med Kozaki, a to radi velikih zaslug in radi velike vojne slave in, čudna stvar — radi tega, ker je bil šlahčič. Potihnilo je torej vse in vsi so radovedno čakali, kaj pove; sam Hmielnicki je uprl vanj

svoj nemirni pogled.

Toda Čarnota se je motil, misleč, da se bo polkovnik zavzel za vojno. Krzečovski je s svojim bistrim razumom uvidel, da doseže edino sedaj ali pa nikdar več od Poljske ona starostva in dostojanstva, ki je sanjal o njih. Uganil je, da bodo pri pomirjevanju Kozakov skušali pred vsemi drugimi pridobiti in pomiriti njega, čemur ne bo mogel naprotovati v ujetništvu se nahajajoči gospod Krakovski; zato se je odzval s sledečimi besedami:

"Moja stvar je biti, ne svetovati; ker pa je prišlo, da svetujem, se čutim tudi tega zmožnega, da vam povem svoje mnenje, ker sem si pridobil tako naklonjenost vašo kakor drugi, če ne večje.

Zato smo začeli vojno, da bi se nam vrnilo naše svobobščine in privilegiji, in vojvoda bralavski piše, da se to zgodi. Torej ali bo, ali pa ne bo. Če se to ne zgodi, tedaj vojna, čt se zgodi tedaj — mir! Čem zastoj prelivati kri?"

Naj pomirijo nas, mi pa pomirimo črn in vojna preneha; naš batko Hmielnicki je to vse dobro vravnal in izmislil, da naj stojimo ob strani Njegovega Veličanstva, najjasnejšega kralja, ki nas za to nagradi; a če

bo gospoda nasprotovala, tedaj nam dovoli, da se mi poigramo z njimi — in poigramo se. Le tega ne bi svetoval, da odpravimo Tatarje; naj se dvignejo s košem na Divje Poljane in čakajo, naj se preokrene tako ali tako."

Hmielnickemu se je razjasnil obraz, ko je slišal te besede, a polkovniki so že v ogromni večini začeli klicati, da naj preneha vojna in naj se pošljejo poslanci do Varšave in naj prosijo gospoda iz Brusilova, naj bi sam prišel radi pogajanj. Čarnota je še kričal in protestiral, a polkovnik je uprl vanj grozeče oči in rekel.

"Ti, Čarnota, hadziacki polkovnik, vpiljoše o vojni in prelivanju krvi, a ko so pod Korusom šli na te Petihorci gospoda Dmohovskega, si vpil kakor strahopetec: 'Bratje rodni, rešujte!' in si zbežal pred vsem svojim polkom!"

"Lažeš!" je vreščal Čarnota,

PERUTNINA

17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS

V zalogi imamo vedno očistene piščance in na kose zrezane ter vseh vrst perutnine. Se priporočamo za svatbe, bankete in razne druge prilike. Pridite in si izberite.

ANDY HOČEVAR in SINOV

Tel. v trgovini MO 2-2330 — na domu MO 2-2912

1876

1952

Naznanilo in Zahvala

Žalostnega in potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je Bog poklical k sebi našega dragega očeta in starega očeta

George Turek

ki je previden s sv. zakramenti za umirajoče za vedno zatisnil trudne oči dne 17. maja 1952. Pokojni je bil rojen v vasi Volče na Blokah, v Sloveniji.

Pogreb se je vršil 21. maja iz Frank Zakrajškovega pogrebnege zavoda v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave., in po opravljeni pogrebni sv. maši in drugih cerkvenih pogrebnih obredih, smo položili njegovo truplo k večnemu počitku na Calvary pokopališču.

Iskreno se zahvaljujemo Rev. V. Cimpermanu za opravljene cerkvene obrede, kakor tudi za večkratne obiske na domu in za spremstvo na pokopališče. Prav tako lepa hvala Rev. L. Ruparju za obisk na domu in Rev. V. N. Tomcu za opravljene molitve v pogrebni kapeli, ter Rev. J. Godini za udeležbo pri sv. maši.

Našo prisrčno zahvalo naj sprejmejo vsi številni darovalci krasnih vencev, vsi, ki ste darovali za sv. maše in vsi, ki ste dali na dan pogreba svoje avtomobile brezplačno na razpolago. Enako hvala vsem, ki ste prišli pokojnika pokropiti, ko je ležal na mrtvaškem odru in ga spremili na pokopališče.

Iskrena zahvala vsem društvenim članom društev, h katerim je pokojni pripadal, in sicer: Napredni Slovenci št. 5 SDZ, Waterloo Camp št. 281 WOW, Sv. Antona št. 138 CKO in podr. št. 14 SMZ, ki ste ga prišli pokropiti in ga spremili na njegovi zadnji zemeljski poti in še posebno gl. odbornikom SDZ, ki so mu izkazali zadnjo čast s tem, da so nosili krsto z njegovimi zemeljskimi ostanke, in sicer: John Susnik, Max F. Traven, Joško Penko, John J. Gornik, Joško Jerkič, in Paul Oblak.

Najlepša hvala vsem, ki ste nam stali ob strani in nam bili v kakršno koli pomoč v dneh žalosti. Lepa hvala pogrebniemu zavodu Frank Zakrajšek in Sin za vso poslugo in izvrstno vodstvo pogreba.

Vam, ljubljani in nepozabni oče in stari oče, pa kličemo: Počivajte v miru v svobodni ameriški zemlji! Prestali ste trnjevo pot življenja in sedaj uživate plačilo pri Vsemogočnem za Vaše dobro delo. Spomin na Vas, poln ljubezni in hvaležnosti, bomo nosili v naših srcih do konca naših dni.

Žalujoči ostali:

FRANK A., sin
ALBINA por. TURK, JUSTINA por. PECEK, OLGA por. BLUMEL, in
VALERIE por. KATAI, hčere
JOSEPHINE, snaha

FRANK, LOUIS, HENRY, in FRED, zetje

vnuki, vnukinja, in dva pravnuka

V stari domovini pa sestra MARIJA LUŽAR in več sorodnikov

Cleveland, Ohio, dne 18. junija 1952.

1880

1952

Naznanilo in Zahvala

Žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je nenadoma preminula naša draga mati, stara mati in sestra

Mary Noda

Previdena z zadnjimi tolažili sv. vere je zatisnila svoje oči dne 25. maja 1952. leta.

Rojena je bila leta 1880 v Žužemberku na Dolenjskem, odkoder je prišla v Ameriko leta 1901.

Pogreb se je vršil 28. maja 1952 iz pogrebnege zavoda Mary A. Svetek v cerkev sv. Kristine, kjer je za pokoj duše naše drage umrle bila darovana sv. maša zadušnica. Po opravljenih cerkvenih in verskih obredih je njeno truplo bilo prepeljano na pokopališče Calvary in tam položeno k zemeljskemu počitku.

V dolžnost si štejemo, da se s tem prav lepo zahvalimo č. g. Rev. Bombach-u za opravljeno sv. mašo zadušnico in cerkvene obrede.

Naša iskrena zahvala vsem, ki so ob krsto naše drage položili tako lepe vence cvetja ter ji s tem izkazali svojo ljubezen, spoštovanje in zadnjo čast.

Prisrčna zahvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše naše drage matere.

Najlepšo zahvalo izrekamo vsem, ki so prišli pokojnico kropiti, moliti ob njeni krsti in ki so jo spremili na njeni

zadnji poti vse do njenega groba. Posebej se zahvalimo članom in članicam društva Jutranja zarja, podružnice št. 14 S. Ž. Z., ter Oltarnega društva fare sv. Kristine, za lepo slovo od svoje sestre ter pogrebcom, članom teh društev, ki so nosili njeno krsto.

Našo toplo zahvalo izrekamo vsem, ki so na dan pogreba dali na razpolago svoje avtomobile ter tako mnogim omogočili, da se pogreba udeležijo.

Iskrena zahvala vsem, ki so nam izrekli svoje sožalje pismeno ali ustmeno. Ravno tako se toplo zahvalimo vsem, ki so nam v dnevih bolezni naše drage pokojnice in ob času njene smrti stali ob strani s svojo pomočjo, tolažbo in naklonjenostjo.

Lepo se zahvalimo pogrebniemu zavodu Mary A. Svetek za vzorno voden pogreb in za vsestransko izvrstno postrežbo.

Draga mati, stara mati in sestra, počivaj v miru v blagoslovljeni ameriški zemlji, ki si jo tako ljubila! Za vso ljubezen, ki smo je bili deležni vse naše življenje, za vse skrb, delo in težavo, ki si jih imela z nami, ko si nas odgajala, naj Te dragi Bog obilno poplača! Žalostni smo, ker smo Te izgubili, a tolažimo se, da se enkrat snidemo v nebeškem carstvu, kjer boma s Teboj in z našim dragim očetom, kateremu si sledila v večnost, uživali radosti večnega življenja! Do tedaj pa se Te bomo z ljubeznijo in hvaležnostjo spominjali v naših molitvah.

Dolino solz si zapustila, preluba naša mati mila, in Tvoja duša z vzdihom "Ave," v neba odplula je višave.

Pred božjim tronom zdaj klečiš, si truda rešena, trpljenja, uživaš sveti Paradiž, vso večnost rajskega življenja.

Žalujoči ostali:
JOSEPH, ANTON, LOUIS, sinovi ELVA, ANN, MARY, snaha
ROSE por. LOKAR, hči ANTHONY, zet
GERALD in DAN NODA; MARY GRAMC; CHERYL in ROBERT NODA;
RICHARD in RONALD LOKAR, vnuki in vnukinja
GERALD Jr. NODA, pravnuk
V starem kraju zapuša sestro ROSE
Cleveland, Ohio, 18. junija 1952.

For your VACATION
welcome to
CHRISTIANA LODGE
Slovenian Resort

• The Hotel has 30 rooms with connecting showers. Central dining room, with American-Slovenian cooking. All sports, private beach, boating and fishing. Cater to overnight guests. 260 miles from Cleveland. Located on U.S. 112. Write for folder.

CHRISTIANA LODGE
DOMINIK KRASOVEC, Prop.
P.O. Edwardsburg,
Michigan
Phone 9126 F5